

«ЖАКТЫРЫЛДЫ»

«Ала-Тоо» эл аралык
университетинин Окумуштуулар
Кеңешинин чечими менен

Протокол № 11

05-07

2017 -ж.

«БЕКТЕМИН»

«Ала-Тоо» эл аралык
университетинин ректору

С.С.Эрдолатов

Шоль

2017 - ж.

**«АЛА-ТОО» ЭЛ АРАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИНДЕГИ
МАГИСТРАТУРА ТУУРАЛУУ**

ЖОБО

Бишкек - 2017

«АЛА-ТОО» ЭЛ АРАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИНДЕГИ МАГИСТРАТУРА ТУУРАЛУУ ЖОБО

Бул жобо Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги, Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясы аркылуу №578 22 - август 2012 - жылы бекитилген «Кыргыз Республикасында илимий-педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоо тууралуу» Жобосунун негизинде жана Кыргыз Өкмөтүнүн №542, 30 - июль 2015 - жылдагы «Жогорку аттестациялык комиссиясынын ишмердүүлүгүн жолго салуучу нормативдик - укуктук актыларды бекитүү жөнүндө» токтомунун негизинде иштелип чыккан.

I. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1.1 Магистратура – бул өзүнүн алдына койгон максаты жана милдети бар көп баскычтуу университеттик билим берүүдө жогорку квалификациялуу адисти даярдоонун формасы.

1.2 Магистратурада кадрларды даярдоо илимий изилдөө жана кесиптик ишмердүүлүккө багытталып, эки жылдык (дистанттык окутууда эки жарым жыл) мөөнөттө жүргүзүлөт. Даярдык толук кандуу, сапаттуу профессионалдуу билим алууга, экономика, башкаруу жана өндүрүштү уюштуруу багытында профессионалдык компетенттүүлүккө ориентирленген профилдик багытта жүргүзүлөт.

1.3. Магистрдик даража жогорку билим берүүнүн деңгээлин, ээ болгон билимдин илимий изилдөөгө жана илимий педагогикалык ишмердүүлүккө багытталгандыгын белгилейт.

1.4. «Ала-Тоо» эл аралык университетинде магистрдик даярдоо кесиптик билим берүү программасын ишке ашырат жана толук жогорку билим берүү баскычынын Кыргыз Республикасынын 2003 - жылкы «Билим берүү» мыйзамынын негизинде жыйынтыктоочу деңгээли болуп эсептелип, Кыргыз Республикасынын көп баскычтуу жогорку билим берүү жобосу жана Кыргыз Республикасынын «Магистрдик даярдоо» (магистратура) Мамлекеттик стандарты менен жөнгө салынат.

1.5. Магистратура «Ала-Тоо» университетинин билим берүү системасынын бир бөлүгү жана өз компетенциясынын чегинде магистранттардын окуу жана илимий-изилдөөчүлүк иштерин уюштуруу маселелерин чечүү үчүн, өз ишмердүүлүгүн бюджеттик эмес каржылоонун негизинде жүргүзгөн тиешелүү кафедраларга жүктөлөт.

1.6. Магистрдик даярдоонун мазмундук бөлүгү институттун кафедраларында алардын кадрдык потенциалдарын, окуу-лабораториялык базасын, окуу жана илимий маалыматтардын булактарын колдонуу менен ишке ашырылат.

1.7. Магистратуранын ишмердүүлүгүн жалпы жетектөөнү илим иштери боюнча проректор аткарат, ал эми магистратуранын уюштуруу иштерин «Ала-Тоо» эл аралык университетинин тиешелүү кафедра башчылары жүргүзөт.

2. Магистратуранын максаты жана милдети

2.1. Магистратуранын максаты илимдин, билим берүүнүн жана өндүрүштүн тиешелүү областында өз алдынча илимий изилдөөнү жүргүзүүгө жөндөмдүү болгон жогорку квалификациялуу адис катары илимдин магистрлерин даярдоо.

2.2. Магистратуранын башкы милдеттери болуп:

- билим берүүнүн жаңы багыттары боюнча магистранттардын жекече билим траекториясын тандап алуусуна шарт түзүү;
- окуу процессин мобилдүү жана ийкемдүү пландоо жана аудиториялык жана өз алдынча иштердин оптималдуу катышына шарт түзүү;
- магистрлерди теориялык жана жеке практикалык даярдоону тереңдетүү, угуучулардын толук кандуу жана сапаттуу профилдик, илимий педагогикалык билим алуусуна, алардын профессионалдуу компетентүүлүккө жетүүсүнө шарт түзүү;
- угуучулардын илимий-изилдөөчүлүк көндүмдөрүн калыптандыруу жана аларды ар кандай илимий-изилдөө иштерине катыштыруу, докторантурадыгы илимий иштерин улантууга шыктандыруу;
- бүтүрүүчүлөрдүн жогорку окуу жайларынын педагогикасы жана психологиясы областында жана жогорку окуу жайларында окутуунун тажрыйбаларын үйрөнүү үчүн минималдуу билимдерде ээ болуусун камсыз кылуу.

3. Адистештирилген магистрдик программанын жалпы эрежелери

3.1. Магистрдин профессионалдык адистештигин аныктай турган адистештирилген магистрдик программа багыттын актуалдуу чоң илимий проблемасы болуп эсептелет жана магистрдин билим берүүчүлүк, атайын жана илимий-изилдөөчүлүк даярдышына жана билим берүүнүн мазмунунун сөзсүз түрдөгү минимумуна, ошондой эле жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга коюлуучу талаптарды камтыйт.

3.2. Магистрдик программа адистештирилген магистрдик даярдыктын окутуу программасынан турат, ал болжол менен эки барабар көлөмдөгү бөлүктү камтыйт: билим берүүчүлүк жана изилдөөчүлүк.

3.3. Кафедралар жана университеттин структуралык бөлүктөрү жаңы магистрдик программаны ачууга укугу бар, ал такталган тартипте ишке ашырылат.

4. Магистердик программа документ катары төмөнкүдөй бөлүктөрдөн турат:

1. Аннотация

Магистрдик программанын аннотациясы кафедранын спецификалык илимий изилдөөсүнө жараша анын проблемалык чөйрөсүн чагылдырат.

2. Магистрдик программанын окуу планы

Окуу планы магистрдик программанын билим берүүчүлүк жана илимий бөлүктөрүнүн мазмунун аныктайт. Ал бакалаврды даярдоонун тиешелүү багыты боюнча окуу планынан, магистрди даярдоонун берилген багыты боюнча окуу планынан жана магистрдик программа боюнча окуу планынан турат.

Бакалаврды даярдоонун окуу планы бул багыттагы бардык магистрдик программалар боюнча жалпы болуп эсептелет жана университеттеги бакалаврды даярдоонун аракеттеги планы болуп эсептелет.

Багыт боюнча магистрди даярдоонун окуу планы бардык магистрдик программага жалпы болгон үчүнчү деңгээлдеги программанын билим берүүчүлүк жана илимий - изилдөөчүлүк бөлүктөрүнүн мазмунун жана көлөмүн аныктайт.

Илимий - изилдөөчүлүк даярдык семестрдеги илимий изилдөө иштеринен, илимий изилдөө практикасынан, илимий - педагогикалык практикадан жана магистрдик диссертацияны даярдоо боюнча иштерден турат.

Окуу планы адистер тарабынан магистрдик программалардын жетекчилеринин катышуусу менен түзүлөт жана магистрдик программанын тиешелүү багыттарынын жана профилдеринин окуу пландарын түзүү үчүн негиз болуп эсептелет.

Магистрдик программанын окуу планында ар бир циклдын конкреттүү дисциплинасынын тизмеси камтылган жана илимий - изилдөө программасынын темасы аныкталат.

5. Магистратурага кабыл алуунун жалпы талаптары

5.1. Магистратурада окуу үчүн укукка жогорку билим берүүнүн негизги билим берүү программасынын бирөөсүн ийгиликтүү бүтүргөн жана жогорку билим берүү тууралуу диплому бар адам (бакалавр, адис) ээ боло алат.

5.2. Тиешелүү даярдыктын профили боюнча квалификациясына ээ болгон бакалавр, адис жана мамлекеттик аттестациялык комиссиянын магистратурага өтүү үчүн сунушу бар адам даярдоонун тиешелүү профилине аңгемелешүүнүн негизинде конкурсуз кабыл алынат.

5.3. Магистрдик даярдыктын адистештирилген программасын өздөштүрүүнү каалаган, жогорку профессионалдык билими бар адам, магистрди даярдоо боюнча профилине анын профили туура келбеген учурда профилдин дисциплиналары боюнча экзамен тапшыруунун жыйынтыгы менен конкурска катышууга мүмкүндүк алат.

5.4. Кабыл алуу экзамендери кабыл алуу комиссиясы тарабынан уюштурулат. Кабыл алуу комиссиясынын курамына кафедранын магистрдик программаны алып барган жетектөөчү профессорлору жана доценттери кирет.

5.5. Профиль боюнча кабыл алуу сынактарынын программасын (аңгемелешүү жана экзамен) багыттардын жетекчилери аныкташат.

5.6. Комиссия магистрдик даярдыкка кабыл алууда рекомендация бере турган же бербей турган чечим кабыл алышат.

Магистратурага тапшыруу үчүн документтердин тизмеси:

1. Ректордун наамына арыз;
2. Жогорку билим жөнүндө дипломдун тиркемеси (оригинал) же нотариус менен күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсү;
3. 3x4 формасындагы 4 сүрөт;
4. Паспорттун көчүрмөсү;
5. Илимий - педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоо жөнүндөгү №20 - келишим;
6. Медициналык справка № 086;
7. Кадрларды учеттоо боюнча өздүк барак.

6. Окуу процессин уюштуруу

6.1. Окуу процессин уюштуруунун нормативдик базасы болуп магистрдик программанын окуу планы жана анын негизинде түзүлгөн магистранттардын жекече планы эсептелет.

6.2. Жекече план магистрдик даярдоонун мазмунун жана көлөмүн анын профессионалдык жана илимий адистештирүүсүн эске алуу менен конкреттештирет. Жекече пландын билим берүү бөлүгү бардык циклдеги окуу дисциплинасынын толук тизмегин, аудиториялык сааттын жалпы санын, ошондой эле аттестациянын түрүн жана мөөнөтүн камтыйт.

6.3. Жалпы илимий жана профессионалдык циклдердеги дисциплиналардын тизмектери магистрдик программанын окуу планына туура келиши керек. Дисциплиналардын базалык жана вариативдик бөлүктөрүнүн көлөмү жогорку билим берүүнүн негизги билим берүү программасынын мамлекеттик убактылуу талаптарында көрсөтүлгөн көлөмдөн ашпашы керек.

6.4. Магистрдин илимий адистешүүсү семестрдеги илимий изилдөө жана магистрдик диссертация аркылуу ишке ашырылат.

6.5. Жекече план АЭУнун Социалдык жана табигый илимдер институтунда иштелип чыккан бирдиктүү формада толтурулат.

6.6. Магистрди даярдоонун окуу процессинин структурасы жана уюштуруусу багыттардын окуу пландары, магистрдик программанын окуу пландары аркылуу регламенттенет. Ага ылайык сабакты уюштуруу үчүн окутуунун төмөнкүдөй формалары колдонулушу мүмкүн:

- магистрдик программа боюнча билим алган магистранттар үчүн академиялык сабактар;
- кээ бир магистранттар үчүн жекече сабактар;
- магистрдик программанын жетекчисинин консультациясы менен дисциплинаны өз алдынча өздөштүрүү үчүн сабактар;
- группа 15 адамга чейин толукталат.

6.7. Семестрде илимий - изилдөөчүлүк ишти, илимий-изилдөөчүлүк практиканы, илимий-педагогикалык жана башкаруу практикасын жана ошондой эле магистрдик диссертацияны даярдоону жетектөө тиешелүү кафедраларда жүргүзүлөт.

6.8. Магистрдик ишти жетектөө үчүн жетекчиге бир магистрдик ишке 20 саат бөлүнөт. Бирок, илимдин доктору, профессор 5 тен ашык магистрдик ишке, илимдин кандидаты, доцент 4 тен ашык магистрдик ишке жетекчи боло албайт.

6.9. Кафедранын кызматкери (доктор, кандидат) бир окуу жылында 3 тен ашык практикантка жетекчи боло албайт.

7. Магистранттарды аттестациялоо

7.1. Магистранттардын окуу жана жеке пландарын аткаруусун текшерүү программанын билим берүү жана илимий компоненттерин учурдагы жана жыйынтыктоочу аттестациялоо аркылуу жүргүзүлөт. Программанын билим берүү компонентин учурдагы аттестациялоо экзамен, зачет, проекттерди жана рефераттарды коргоо, текшерүү иштери ж.б. формада жүргүзүлүү менен магистранттын спецификалык багыты жана жеке планы аркылуу аныкталат.

7.2. Магистрантты илимий-изилдөөчүлүк ишинин бөлүгү боюнча аттестациялоо жеке пландын негизинде жүргүзүлөт. Ошону менен бирге изилдөө ишинин апробацияланышынын жыйынтыгы докладдар, илимий семинарлар, конференциялардагы билдирүүлөр жана окуу мезгилиндеги жарыяланган же даярдалган эмгектери түрүндө эске алынат.

8. Магистранттын жекече окуу планы

8.1. Магистрант магистратурадагы окуу мезгилинде социалдык жана табигый илимдер институтунда бекитилген жеке пландын негизинде иштейт. Иш илимий жетекчинин жетекчилиги алдында жүргүзүлөт, илимий жетекчинин окумуштуулук даражасы жана наамы болуусу керек.

Магистрдик программа эки адистиктин кесилишинде аткарылган учурда илимий жетекчиден сырткары илимий консультант бекитүүгө уруксат берилет.

8.2. Магистранттын жеке планында төмөндөгү суроолорду чечүү белгиленет:

- иштин бардык түрлөрү боюнча окуу убактысын бөлүштүрүү, окуу иштери, теориялык жана практикалык сабактардын тизмеги;
- макала, реферат, докладдарды даярдоодо, конференцияга, семинарларга катышуу, магистрдик диссертациянын темасын тандоо жана аны тандоону негиздөө;
- магистрдик диссертацияны даярдоонун программасы, бүтүрүү сынактары, илимий-изилдөө ишинин мазмуну жана көлөмү, педагогикалык жана илимий-изилдөө практикумдары, учурдагы жана жыйынтыктоочу аттестациянын формасы, түрү жана мөөнөтү.

8.3. Магистрдик диссертациянын темасы магистратурадагы окуу жылынын 2-семестерине чейин бекитилиши керек.

8.4. Магистрант жеке пландагы ишти аткарып жаткандыгы тууралуу ар дайым кафедранын жыйынында отчет берип турат жана жыл сайын аттестациядан өтөт.

8.5. «Магистранттын жеке планы» - ар бир окуп жаткан магистрантка документ катары берилет.

8.6. Магистрдик окуу программаны аткаруу үчүн магистрант программада көрсөтүлгөн курстар боюнча сынактарды, берилген тапшырмаларды аткаруу менен изилдөө семинарларына, атайын белгиленген курстарга катышып, магистрдик диссертацияны коргоосу керек. Окуу программасын оңдоп түзөтүүлөр киргизилиши мүмкүн.

9. Магистранттардын укуктары жана милдеттери

9.1. Студент магистратурада окуп жаткан мезгилде белгиленген убакта төмөндөгүлөрдү аткарууга милдеттүү:

- окуу планындагы иштерди толук аткарууга;
- жеке планга ылайык илимий-изилдөө ишин жүргүзүүгө;
- магистрдик диссертацияны жазууга жана аны коргоого;
- студент-магистранттар менен өткөрүлгөн аттестациялык иш-чараларга катышууга.

9.2. Магистранттардын ар бирине окуу процессинде китепкана, лаборатория жана электрондук китепкана, ресурстук борборлор, интернет-класстарды тиешелүү эрежелери менен колдонууга ылайыктуу шарттар түзүлөт.

9.3. Магистранттар структуралык бөлүктөрдүн администрациясынын регламенттеринде, буйруктарында коюлган талаптарды аткарууга милдеттүү.

10. Баалоо системасы

10.1. Предметтер боюнча жыйынтыктоочу баа семестрдеги аткарган иштерден (текшерүү иштери, өз алдынча иштөө иштери ж.б.) жана жыйынтык зачеттордон/экзамендерден куралат.

10.2. Семестрде окутулган курстун ар бирине 5 баллдык (50 баллдан 100 баллга чейин) системада баа коюлат. Сынак баракчасына жана дипломго 5 баллдык системада баа коюлат.

10.3. Окуу планда бүт предметтер боюнча зачет жана канааттандырылгыч бааларды алган магистранттар академиялык жетишкен магистранттар болуп эсептелет.

10.4. Эгер магистрант сынакка келбесе калтырган сынакты окуу жылынын аягына чейин (которуу рапортуна чейин) тапшырууга мүмкүнчүлүк алат.

10.5. Магистратурада окуп жаткан адамдар баардык документтери жана ВКК нын (врачтык - консультациялык комиссия) корутундусу болсо, ден-соолугуна байланыштуу академиялык өргүү ала алышат.

10.6. Магистрант башка жогорку окуу жайынын магистратурасына, күндүзгү бөлүмүнөн сырттан окуу бөлүмүнө же тескерисинче сырттан окуу бөлүмүнөн күндүзгү бөлүмгө которула турган болсо, арыз жазат жана тиешелүү кафедра башчысынын макулдугу менен ректордун буйругунун негизинде которулат. Которулган учурда тапшырган сынактары, зачеттору жана жеке пландын аткарылышы тууралуу маалымдама берилет.

10.7. Жеке планда пландалган окуу жана илимий-изилдөө ишин өз убагында себепсиз аткарбаса, кафедра башчысынын билдирүүсү менен магистрант ректордун буйругунун негизинде окуудан четтетилет. ЖОЖдо кабыл алынган бардык талаптар жана жоболор магистранттарга дагы жайылтылат.

11. Бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоо аттестациясы

11.1. Магистратурада жыйынтыктоо аттестациясы кесиптик сабактар боюнча бүтүрүү экзаменин тапшыруу жана илимий жетекчинин жетекчилиги алдында даярдалган магистрдик диссертациялык ишти мамлекеттик аттестациялык комиссиянын алдында коргоо түрүндө жүргүзүлөт.

11.2. Магистратурада окуп жаткан мезгилде жеке планды ийгиликтүү аткарган магистрант университеттин ректорунун буйругу менен тандалган кесибин боюнча мамлекеттик квалификациялык экзамен тапшырууга жана магистр академиялык даражасын алуу үчүн жазган диссертациялык ишин коргоого уруксат алат.

11.3. Магистрдик диссертация магистратурада билим алуу аралыгында алынган теоретикалык билимдердин жана көндүмдөрдүн, илимий-изилдөө иштеринин негизинде аткарылган жана бүткөрүлгөн өз алдынча илимий изилдөө болуп саналат. Магистрдик диссертация илимий жетекчинин жеткечилиги алдында аткарылат.

11.4. Эгер диссертация дисциплина аралык мүнөздө болсо, бүтүрүүчү кафедра диссертациянын бөлүмдөрү боюнча илимий консультант чакырганга акылуу.

11.5. Магистрдик диссертациянын темасы илимий жетекчи аркылуу аныкталып, анын аткарылышы жеке планга жазылат. Магистрант иштелип чыгуусун максатуу түрдө көрсөтүү менен өзүнүн темасын сунуштай алат. Магистрдик диссертациянын такталган темасы биринчи курстун экинчи семестринде ректордун буйругу менен бекитилет.

11.6. Автореферат, мукабаланган диссертация, кафедранын сунушу, жетекчинин пикири жана эки рецензия болгондо гана магистрдик диссертацияны коргоого уруксат берилет.

11.7. Магистрдик диссертация диссертациялык иштерге коюлган талаптарга ылайык (магистрдик диссертацияны жазуу жобосуна ылайык) жасалгаланат жана социалдык жана табигый илимдер институтунда 5 жылдан кем эмес сакталат. Мындан тышкары, магистрдик диссертациянын авторефераты жазылат (магистрдик диссертацияны жазуунун жобосунун негизинде).

11.8. Магистрдик ишти коргоо жана бүтүрүүчү экзаменди тапшыруу ачык түрдө мамлекеттик сынак комиссиясынын жыйынынын алдында жүргүзүлөт. Коргоонун жыйынтыгы менен дифференцирленген баа коюлат.

11.9. Мамлекеттик сынактын комиссиясы КР Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилет. Экзамендердин жана диссертациялык иштин корголушунун жыйынтыгына протокол түзүлөт.

11.10. Тандалып алынган багыт жана адистештирүү боюнча профессионалдык билим берүү программасынын жекече планын толук аткарган, жыйынтыктоочу аттестациядан ийгиликтүү өткөн магистранттарга багыты жана профили көрсөтүлүүсү менен «Магистр» академиялык даражасы ыйгарылат. Окуган бардык дисциплиналары жана алган баалары, ошону менен бирге магистрдик диссертациясынын темасы, аны коргоонун жыйынтыгы көрсөтүлгөн мамлекеттик үлгүдөгү тиркемеси менен диплом берилет.

11.11. Мамлекеттик аттестациядан «эң жакшы» деген баа алган жана магистрдик диссертациясын «эң жакшы» деген баага коргогон магистрант аспирантурага окууга сунушталат.

Түзгөн: Калдыбаев С.К.

Бишкек - 2017